

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egyes évre 10 frt - kr.
Fél évre 6 . 50 .
Negyedévre 3 . 25 .
Egy hónapra 1 . 10 .
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábon belül sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többes
hirdetéseket alkut szerinti jutányos áron vételnek fel.

Kóros gazdasági viszonyok.

Annai sok rossz esztendő s a tavalyi és az idei gyenge világtermés után azt hittük, hogy középszerűnél gyengébb termésünkön legalább meglehetősen áron adhatunk túl s most napról-napra fájdalommal kell látnunk, hogy a börze hiénái, a malmok nagy hatalmi uraival szövetkezve, mint tépik szét amugy is gyenge gazdasági egzisztenciánk életgyökereit s mint nyomják le Budapestben a buza árát olyan minimumra, a milyen évek óta nem volt.

Tobzódásaikban az örülettel határos merészséggel támadnak közgazdaságunk alapja ellen s meg akarják mutatni, hogy ők az urak ebben az országban s tőlük függ ennek jóléte, sőt egzisztenciája.

Nem elég nekik, hogy a mi eddig még soha sem volt, Budapestben vannak Európában a legalacsonyabb buzaárak, hanem meg akarják valósítani egyik budapesti malom-ur ama fenyegetését, hogyha eltörölték az őrlési forgalmat, hát majd csinálnak ők saját búzáiknak oly árakat, hogy megirigyeljük a szerb és román búzákat árát s lisztjük nem kerül majd többre, mint az őrlési forgalom idejében volt.

Igazok van! Megtették! Mi nekik az ország jóléte? Mi nekik a gazdaságunk közönségnek megélhetése? Ők csak arra néznek, hogy zsebelhessenek s ha tele a zseb, akad ország elég, a hol azt elkölthetik.

Nem gondolnak ők azzal sem, hogy az általuk kiszipolyozott gazdaközönség majd egyszer (tűrelmét vesztve) számon kéri tőlük eljárásukat. Ők jól érzik magukat s nem gondolnak a jövővel, már t. i. az ország jövőjével, mert a börze öncélú intézmény s csak az az ország kötelessége, hogy mint a görög mitológia szörnyét saját gyermekeinek husával táplálja.

Igy állván a dolgok s miután nyilvánvaló, hogy az ország ezidei termése ismét elmorzsolódott, nem marad más hátra, mint hogy mi is tegyünk egy kis számadást.

Ezt megtenni pedig nem nagy fáradságba kerül, mert ha leszámítjuk az így lesóványodott jövedelemből az adót, az adósságok kamatait, alig marad valami, a mit még kiadásra számíthatunk.

Rég idő óta hozzászoktunk már ugyan ahoz, hogy magunkat minél jobban összehuzzuk, de az iden valóságos virtuóizást kell majd abbakifejtenünk, hogy még szűkebbre szabjuk kiadásainkat.

Mindenekelőtt törülni kell az összes luxus- valamint az élvezeti-, bál-, színház-, hangverseny- és szivar kiadások nagyrészét, le kell mondanunk minden kirándulásról, ki kell pakolni a Párisba s kivierára szánt bőröndöket negyed-részre, sőt tizedrészre le kell szállítani a karácsonyi és más ajándékokat, meg kell maradni a tavalyi öltözet mellett, a legnagyobb takarékoságot kell majd gyakorolnunk a háztartásban s fel kell adnunk azt a neveteseget és ily hallatlan

formában csak nálunk — szegény nemzetnél — divatos rossz szokást, hogy nemcsak az összes vendéglők és szállodák cselékeit mi tartjuk fenn a borralalókkal, de ismerőseinknél, sőt kasszinóinkban is, hol pedig otthon vagyunk, minden pohár vizet megfizetünk.

Nagyon, de nagyon sokat takaríthat meg az ember ilyképpen s nem is kell hozzá nagy akaratere, csak egy kis komoly elhatározás, melyet megkönnyíthet az, ha számot vetünk anyagi eszközeinkkel s meggondoljuk, hogy mi szokott a könnyelmű és erőkön, tehetőségünkön való életnek a következménye lenni, ha szétnézünk ismerőseink, barátaink és rokonaink körében s számba vesszük azon véghetetlen nyomort, sőt erkölcsi elzüllést, mely az ily élésből származott.

S fájdalom, ez nemcsak azoknak szól, kik a föld jövedelméből élnek. Szól ez egy kis körön kívül az összes iparos és kereskedőknek is, mert hiába tagadják némelyek, de igen számos év tapasztalása bizonyítja, hogy itt a szolid kereskedelem és iparnak is csak akkor van szünetje, ha a föld nemcsak terem, de a termésnek tisztességes ára is van.

Meg vagyunk győződve, hogy ma a lakosság tulnyomó része így gondolkozik; azt gondolja, hogy ilyképpen tarthatja fön magamagát tovább, talán ki is lábolhat a bajból. Lesznek is sokan, kik el is fogják magukat erre határozni, de sajnos, kevesen lesznek, kik

VERS

a magyarságról.

Magyarok Istene térítsd vissza néped,
Mely idegen bálvány satorába lépett!
Elfordulunk tőled, alighogy rád lertünk,
Idegen a testünk, idegen a lelkünk.
Olykor diasmagyarban emlegetünk Téged,
Am a rajongó hit a szívünkben eltűnt...
Magyarok istene, térítsd vissza néped!

Mint a kerge nyájnak szerte megy az utja,
Minden had vakon önös célját futja.
Nem dobban már szívünk zengő riadóra,
A pusztában vész el prófétádnak szója.
Semmi közös érzés semmi közös érdek,
Kiki maga dolgai fásult szívvel rója...
Magyarok Istene térítsd vissza néped!

Fagyasztó okosság, szédélő ügyesség,
Készek, hogy szent neved utcasárába vessék.
Inkább vón rajongás, legyen bármi dőre,
Inkább harsogna vad harciél: «előre!»
Inkább füstöné be hős vére a rétet,
Csak e fagyos atkot, csak ezt mulaszd tőle...
Magyarok istene, térítsd vissza néped!

Nagy András.

Erkölesei törvények.

A „Debreczen” tárczája.

Irta: Gwimplaine.

Sűrű hóesés volt az utcákon. A földet és háztetőket fehér lepel borította s a szél sipolva, füttyölve járta be az utcákat, hogy az a kevés járókelő, a ki véletlenségből a szabadban volt, fázva dideregve húzódt a köpenyegébe. A fagyos halál hangulatát jelképezte ez a nagy, végtelen fehérség. Az enyveszet képe volt ez, a természet és élet álmának kifejezője.

A nagyváros lakói ilyenkor — késő éjszaka volt — mély álmomba merülnek. Elülnek egy éjjelre az összes szenvedélyek és indulatok. Az irigység és bosszuvágy nyugalomra tér; a kapzsiság szelleme elcsendül néhány órára s még az éhség iszonyatát is az álmó nyájias szelleme deríti fel. Csendben dobognak a szívek a természet e vidám törvényének hatása alatt.

Köny és vér ritkán folyik, harcz kevés keletkezik, a viaskodás megszűnik, hogy reggelre a nap első sugarával újra megkezdődjék s az élet nyomora megint kilépjen a harcz porondjára.

Csak egy helyiségben nem vettek tud-

omást sem az előhaladott éjjeli óráról, sem a viharos téli időről. Ott a vigadó nagy termében fuvó- és vonóhangszerek kísérete mellett mélyen kivagott ruhás, tündérszép és kevésbé szép hölgyek jártak udvarlóiikkal a legtűzeesebb tánczot.

A terem, mintegy a tél czafolatára, tropikus növényekkel volt díszítve. Kipirult arcok, felhevült kedélyek mindenfelé. A jó kedv tetőfokára hágott. Szilaj: „Hogy volt! szólatatja meg a tánczenét, ha elhallgat és a társaság járja tovább a szédítő keringőt.

Csak egy nő, talán a legszebb valamennyi között, nem osztozik az általános vidámságban. Keble, arca, karjai fehérek, mint a frissen esett hó odakünn; fekete haját a fodrász nő remeklése rendezte s gyémántdiadém villog a tetején.

De nem villog úgy, mint a rózsaszín ruhába öltözött karcu hölgy fekete szeméi, a mint egy ablakhoz támaszkodva, kinéz a viharos éjszakába, a hólepte utcára és háztetőkre.

— Miért oly kedvtelen — kérdé egy férfi, a ki már régóta figyelte a tu'só sarokból a méltzó hölgyet és most csöndesen melléje lépett.

A hölgy nem mozdul a helyéről: fejét sem fordította a kérdező felé, a kit a hang-

ez elhatározásukat tette is felváltják. S miért? Mert hát mit mond a világ?

Ez az ostoba kérdés, ez a g/atra álszemérem több bajt csinált már Magyarországon, több pusztítást a közép osztályban, mint egy-egy véres nagy háboru.

Erre a kérdésre vannak azután oly feleletek, melyeket bámulva lát a világ. Öngyilkosság, börtön, szökés, vagy egyik napról a másikra beálló koldusság. Jóléteből minden átmenet nélkül a legnagyobb nyomor.

Most még megmenthet számtalan családot egy kis negatív erő s ha ez egyszer önbizalmat ad, megjön hozzá a takarékoság megszokása, ez kedvet fog adni a munkára s így a most oly ritka vagyonszerzésre.

A sah Budapesten.

Budapest, szept. 26.

A persa sah a tegnapi nap folyamán megkezdte a főváros megtekintését, végig hajtatott az Andrassy-uton, Stefánia-uton, külvolt a lóversenyen és környezete előtt a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a látottakról. Körutjában egy kis incidens fordult elő, a mely reméltembe ejtette a rendőrséget, de csak pillanatokra, mert kiderült, hogy a dolog ártatlan.

Egy szegény ember keresztül tört a detektívek kordonán és kérvényt dobott a sah kocsijába. Persze azonnal lefogtak és előállították, noha a felséges vendég intett, hogy bocsássák szabadon a szerencsétlent. A lóversenyen egy futamot nézett végig, aztán a szállodába hajtatott, majd részt vett a 79 területű udvari ebéden és társzozott a felsége I. Ferencz József egészségére, mit József Ágost főherczeg udvariasan viszonzott. Pont nyolcz órakor az operaház díszelőadására indult Berchtolsheim báró társaságában és ott ma-

radt, míg az előadás véget nem ért. Akkor azután visszahajtatott a Hungáriába.

A tegnapi délelőtt.

Ma délelőtt is az történt, a mi nem volt a programban, mint a hogy Muzaffer-ed-Din sohasem tartja magát a megállapodásokhoz. Azt tesz, a mi jól esik neki és fityeg hány minden etikettnek. Ma délelőtti például ki kellett volna me nie a fegyvergyárba, de nem ment. Jobban esett neki odahaza ülni és olvasgatni, hát otthon maradt és államügyeket intézett. Mivelhogy tudni kell, hogy Teheránból folytonosan érkeznek táviratok, amelyek egy-egy fontos államügy elintézését kérelmezik. És a sah, meg környezete, amikor csak szakíthatnak maguknak egy kis időt, nem késnek az elintézésrel. Egy csomó távirat ment ma is Teheránba, ami elég drága mulatság, mert egy-egy telegramm 40—50 frtba kerül.

A sah különben az ope a után még jó ideig maradt fönn és arisztonnal mulatott. Éjfélig forgatta az ördögös kis géget, azután lafeküdt. Ma reggel háromnegyed nyolczkor kelt föl, megvitt egy csésze teát, megevett egynehány darab két-zersültet, egy körtét, egy fűrt szőlőt. Nem sokára fogadta Széll Kálmán miniszterelnököt, a ki jött megköszönni az ordét.

A magyar miniszterelnökség utján a sah még a következő rendjeleket adományozta. A nap- és oroszlan-rend első osztályával Fjérvary Gera honvédelmi miniszter, Darányi Ignác földművelési, Hegedüs Sándor kereskedelemügyi, Lukács László, pénzügyi, Pócz Sándor igazságügyi, Wlassics Gyula vallás- és közoktatási, Cseh Ervin horvát, Széchenyi Imre ő felsége személye körüli miniszterek és Tarkovics József államtitkár lettek kintüntetve.

A nap- és oroszlan-rend második osztályát kapták: Romi Béla dr., Fascho-Moys Sandor dr., Bezeredy Viktor dr., Sella Aladar dr., Szerenyi József, Lakatos Aladar, Mándy Lajos miniszteri tanácsosok, Veressy Kálmán osztálytanácsos, Molnár Viktor, dr. Hummel Szaniszó, Tóry Gusztáv, dr. Gyulányi Lajos, Popovics Sándor, Balogh Vilmos, Tormy Béla miniszteri tanácsosok, Pap Elek, Horváth Elemér miniszteri osztálytanácsosok,

Markus József főpolgármester, továbbá Korfe d Zsigmond a Hitelbank vezér gazdátja, Marx János államvasuti igazgató és Hampf József or. muzéumi ór.

A nap- és oroszlan-rend harmadik osztályát kapták: dr. Hazay István miniszteri titkár, Huszár Adolf segédhivatali igazgató, Décsay Lajos máv ü/levezető, dr. Lers Vilmos miniszteri titkár, Daróczy Lajos államfőnök, Szász Karoly miniszteri titkár, Epperlein Oszkár fegyvergyári igazgató, dr. Hegedüs Kálmán, Gyóry Loránd miniszteri titkár, továbbá Halmas János Budapest polgármestere, Mészáros Imre az Opera igazgatója, Jellinek Henrik a közui vasutársaság vezérigazgatója és Pásztély István miniszteri titkár.

A nap es oroszlan-rend negyedik osztályát kapták: dr. Hollan Sándor segédtitkár, dr. Rényi József fogalmazó- és Alszei Kálmán az Opera ferendezője.

A rendőrség körében a következők kaptak kintüntetést: R u d n a y Béla főkapitány a nap- és oroszlan-rend második osztályát kapta.

A nap es oroszlan-rend harmadik osztályát kaptak báró Splényi Ödön, Malas János, Urs Nador, Czajlik Alajos tanácsosok, Ruttner kapitány detektív főnök, Bornemissza Boldzsar lovasrendőr parancsnok, Licht Géza fő ügyelő.

A nap- és oroszlan-rend negyedik osztályát kapták Kalocsa Géza, Benyeczky Tamás felügyelő, dr. Vaday László, Gegus Dániel, dr. Marinovics Jenő fogalmazók, Jeszeoszky Gelélt detektív felügyelő.

Azonkívül egy csomó rendőr és detektív kapott arany és ezüst érmeket.

Ebéd alatt Radics bandája tárogatósa játszott a sahnak.

Később Vambéry egyetemi tanár tiszteltgett nála.

De nemcsak a rendőrség, hanem igen természetesen máok is kaptak rendjeleket. A szállodában kosarszámra hurczolták fel és jutott bőlük boldognak, boldogtalanoknak. Csak most sült ki, hogy mennyien vadásztak raja, Kereskedő, nem kereskedő, mindenki akart egyet és soknak teljesítették a vágyát.

járól megösmert. Csak állt tovább, látszólag a gondolatába elmerülve, mozdulatlanul.

— Nem felel, Irma? Talán rám haragudott meg?

— Tudja nagyon jól, hogy én öre soha sem haragszom.

— Köszönöm. Nem is tudja, mily boldoggá tesz e szavával.

— Ne örüljön Róbert — felelé a hölgy s arcját hirtelen a férfi felé fordította — ne örüljön, mondom, mert talán soha kevesebb okunk nem volt az öröme, mint most.

A férfi egy percze elkomolyodott, de csakhamar ismét vidáman mosolyogni kezdett.

— Nem tudom, micsoda gyászos gondolatok foglalkoztatják kedvesem, de a nehéz hangulat — meg vagyok győződve — bizonyosan hamar elmúlik majd. Ne örülj-k most, mikor tudom, hogy a világ legszébb asszonya megnyitotta előtem a szívét? Ne örvendezek, a szerelem boldogságának?

— De bűnös szerelem ez.

— Annál edesebb — susogá Róbert és oly közel hajolt a nő ajkához, hogy a lehélettevel érinttte.

Irma hosszan ránézett, de látszott rajta, hogy tekintetét mintegy befelé fordította és rejtelmes víziója van, a melyet amaz nem értett, s a melyről talán s jtelme sem volt.

— Félek, hogy mi nem értjük egymást kellőképen — kezdé Irma ismét s engedte, hogy a férfi a kezét gyöngéden megszorítsa, Szeretem önt, ez balvégzetem, vagy szerencsém, nem tudom, de tisztában vagyok vele, hogy ön az egyetlen, a kit szeretek. Azonban a bűntől ir ózom.

Pedig a bűnt nem is úgy fogom föl, mint a többiek. Ha vétkeztem Isten ellen, miért

nem akadályozta meg, hogy mi megösmérjük egymast?

Ha bűn a férjem ellen, miért nem tudta megvereni a szerelmemet? De ha bűn az erkölcs ellen, akkor sujtó hatalma van és meg fog semmisíteni. Mert erkölcsstelen nem akarok lenni.

— Nagyon tragikusan fogja föl a dolgot Irmám. Ne adjon tért e szomorú hangulatoknak — könyörgött Róbert, j

— Nem, nem; ez hibaváló beszéd. A kor gyermeke vagyok Róbert és sokat gondolkoztam e dolgokon. Nem az a gyalázat bánatom, hogy öat szeretem és az öné lettem, hanem az a gyalzat, hogy nem az öné vagyok egészen. Van egy férfi, a kit az állam és az egyház bozzám közt és ezt mondja: »Ettől fogva az övé vagy: elválaszthatlan köteleknek fűznek hozzá és nem szabadulsz tőle, ha benső kötelek, a szívek érzései nincsenek is kötöttek. Van egy férfi, a férjem, a ki jogot formal hozzám, lelkeembe és testemhez és megölel, a mikor az ön csókjától ittas vagyok meg. Miért vagyok én az övé na nem szeretem? Nem szegény ez? Nem akkor pirulok, ha arra gondolok, mit engedtem onnek, hanem akkor, ha eszembe jut, hogy minő jogai vannak neki! Ennek véget kell vetnem Róbert. Még ma megvallok neki mindent.

— Mi jut eszébe? Hát ha megöli! — monda i, edien a férfi.

— Attól nem félek, Róbert. Jobban rettegek magamtól, ha tovább utköljözöm.

— És mit fog tenni azután?

— Ön kérdi ezt? Elvállok és nőül megyek önhöz. Vagy fél talán a katasztrófától?

— Irma, ezt a szemrehányást nem érdemeltem.

— Föl kell bontanom ezt az erkölcsstelen házasságot, ha nem akarok nyomorulttá lenni. Olyan asszonyok, mint én, a gyalázatot nem bírják sokáig. Holnap a szokott helyen találkozunk; most isten önnel!

Irma megfordult és tekintetével kereste a férjét. Magas, erőteljes, barna férfiú volt az, a ki ott állt egy oszlop mellett és nézte a tánczókat. Irma közel lépett hozzá és így szólt:

— Menjünk haza. Nem érzem magam itt jól és valami fontos mondanivalóm is van.

Egy óra mu'va szemben találjuk őket egymással Irma budoirjában. A férfi kővé meredten nézett a szép asszony kipirult ábrázatába, a melyet frissen hullatott könyvek mosak. Egy karos székben ül, kezeit az ölében nyugtatva. A terj föl-alá sétál, majd megáll az asszony előtt, a homlokát fenyegető redőkbe huzva.

— Mit csináljak én ilyen vallomás után? — rebegé és az erős férfiú teste megrázkódott a vallomás bátása alatt. Ön nem szeret; megcsalt; de hát mivel vesztettem el szerelmemet Irma? Nem voltam önhöz nyájas, szelid? Nem teljesítettem minden óhaját? Nem volt-e ön az egyetlen féltve őrzött kincsem?

— Sajnálom, hogy fajda mat kell okoznom, de tartozom magamnak és önnel e vallomással — felelé Irma — nem tőröm el a gyalázatot tovább. Nem vesztette el a szerelmemet, mert nem is szerettem soha. És éppen az a szegény, hogy szerelem nélkül kellett az ön nevévé lennem.

— És három évig, hogy együtt vagyunk, nem tartozunk egymásnak.

— Nem tudtam, hogy nem szeretem önt.

A szálloda személynél Burger I. Károlyt tüntettek föl, a kiszolgáló személyzet 500 frtot kapott. Egy ezredes hozta le a pénzt azzal, hogy a sah kiosztás előtt látói akarja a tervezetet, amely szerint az egyeseket megjutalmazták.

A mai napon a következők írták alá az átvételi ívet: Tallian Béla, Bolatti olasz konzul, Below nemet konzul, Lobkowitz hadiestparancsnok, Jablonszky, Czibulka, Gaudernak, Furmann altábornagyok, Lufti bey, bécsi török nagykövet, Rosner Ervin, a fegyvergyár igazgatója.

Délben a sah megebedett. Menüje ez volt:

- Consommée Imperial
- Selle et gigot d'agneau
- p pits pois et
- potage soufflé
- Faisans de Bohème a la broche
- Salade française
- Compôte variée
- Roulade de pommes a la Hongroise
- Fromages
- Fruits assorties
- Melons
- Café noir
- Szomorodni 6-bor
- Biére de Kóbánya
- St. Julien L. Duboise
- Liqueures.

Egyezkedés a nemzetiségekkel.

Biztos értesülésünk van róla, hogy a magyar kormány egyezkedésre lépett a szerbekkel, hogy azokat a megindult nemzetiségi mozgalmaktól visszatartsa s hogy a legközelebbi képviselőválasztásoknál a szerbek passzívítása továbbra is biztosítva legyen. A szerbek hajlandók voltak egyezkedni, de feltételül kikötötték, hogy Zakó Milánt nevezzék ki az újvidéki főispáni székre.

Ez a kérdés, illetőleg a szerb követelések kielégítésének kérdése most egyelőre függőben van. Függőben van pedig azért, mert a kormány tisztában akar lenni előbb azzal, hogy mit kívánnak a többi nemzetiségek; vajjon ki lehet e és miként lehet kielégíteni a

tótok, oláhok és szászok óhaját, a kik most ugyancsak merész követelésekkel álltak elő. A becsületes alkuszok már megvanak, sőt már egy részük meg is kezdte a békealkudozásokat a magyar kormány nevében. Ezek a becsületes alkuszok a tótok részéről Baltik Frigyes, interánus püspök, a tótok legbizalmasabb embere. Baltikban összpontosult a kormány bizalma is. Őt bízták meg tehát az alkudozások közvetítésével. A kormány jól válasszott, mert tényleg a tótoknál Baltik tud legtöbb eredményt elérni, s ha Baltiknak megígérnek valamit, azt — meg is tartják.

A tótok vezérferfiain azonban, köztük Mudrony és társai, kik elléltetésük miatt most nagyon haragszanak, föltételül azt követték ki, hogy a Tisza Kálmán miniszterelnöksége alatt bezárt Turóc-szent-mártoni tót gimnázium újból megnyitható legyen és annak elkobzott könyveit, meg vagyonát, a mit annak idején a kormány lefoglaltatott, ismét adják vissza.

A föltételek tehát elég súlyosak s alig hisszük, hogy a magyar kormány teljesíthesse azokat. De hiszen arra való a becsületes alkusz, hogy azokból a követelésekből lealkudjon valamit. A mérsékeltbb tótok között az a hír van elterjedve, hogy a kormány meg fogja engedni, hogy Turóc-Szent-Mártonban tót gimnáziumot állthassanak föl, de a régi bezárt intézet vagyonát és könyveit nem adják vissza. Híre jött továbbá, hogy Mudrony és társai, a kik igazságtételt várnak, kegyelmet kapnak.

A románoknál, úgy látszik, nehezebben mennek a tárgyalások, mert itt már két megbízott is végzi a közvetítő szerepét. Mihályi érsek a görög-katholikus románok között, Goldis aradi püspök pedig a görög-keleti románok között végzi az alkudozás céljait. A románok azonban soká akarnak. Első feltételük a román akadémia felállítására Nagy-Szebenben. Másodszor: a román nép által lakott községekben a román helységnevet használata; harmadszor: a román községekben és a járásokban a közigazgatás terén a román nyelv használata és a román felekezeti iskolák felekezeti jellegének meghagyása és állami segéllyel leendő támogatása, illetve fentartása.

Az eddigi jelek azt igazolják, hogy a kormány, dacára a követelések túlzott volta-nak, belemegegy az alkudozásokba.

A kormány és a görög-keleti román egyház között már folyik is a tárgyalás a román akadémia felállítására tárgyában. A helységnevekre nézve pedig biztos tudomásunk van arról, hogy a kormány hajlandó elfogadni a románok ebbéli óhaját, vagyis hajlandó megengedni, hogy a románok által lakott községek román helységnevei (!) használatsanak.

Azt hisszük, hogy a románok ezekkel az engedelmekkel talán bé is fogják érni. Nem lehetetlen azonban, ha a sarkakra állanak, még a többi követelésük is teljesedésbe fog menni.

A követelések tekintetében legvakmerőbbek a szászok. Ezeknél a közvetítő szerepét Wächter Henrik szász képviselő teljesíti. Wächter a mérsékeltbb szászok közé tartozik ugyan, de a zöldszászok annyira verszemet kaptak, hogy ők nem kérnek egyebet, mint szász önkormányzatot, hivatalos ügyekben egy a bíróságok, mint a közigazgatási hatóságok előtt a román nyelv használatát és a szász helységnevek fentartását. Ezek tehát tulajdonképpen külön államot akarnak az államban a szász hivatalos nyelv használatával. Hogy mily vérmes reményeket fűznek a szászok az alkudozás sikeréhez, azt igazolják azok a féktelen izgatások, a melyeket a szászok Brassóban és a kiküldött ügynökeik az ország különböző részeiben visznek végbe a magyar államellenes törekvésekben.

Háboru Kinában.

Németországot annyira meglepte az a hír, hogy a kínaiak Tusan herceget és bűntársait állították a hatalom elére, hogy a német mértékadó körök el sem akarják hinni. A mennyiben azonban ez hihetetlen dolog mégis megtörtént volna, úgy annak oka csak azokban az eseményekben keresendő, melyek azt a véleményt kelthették a kínaiakban, hogy a hatalmak egyetértése megszűnt.

A kínai hatalmasok most hát ismét nyil-

Tizenhét éves voltam, mikor nőül adtak önhöz. Tudtam-e én akkor, mi az a szerelem? Kérdezte valaki tőlem, hogy tisztában vagyok-e már a szerelemmel és erkölccsel? Ösmertem-e a házasságot és a férjes nő kötelességét? Nőül mentem önhöz, mert a szüleim akarták és mert minden leány férjhez megy, tudatlanul fölvilágosítás nélkül. Ön tapasztalt férfi volt, miért nem tanulmányozott előbb?

— Engem okoz tehát a hütlenségért? — kiáltott megsemmisülve a férj.

— Nem okoz senkit, csak a viszonyokat és ezeket a sajátos törvényeket, a melyek most alkalmaznak. Ezek a törvények azt mondják, hogy akkor vagyok erkölctelen, ha kedvese vagyok annak, a kit szeretek, de én föllázadok ez ellen és erkölctelenné tartom magamat, ha annak a neje maradok, a kit nem szeretek. És önt nem szeretem. Ez negatív igazság, de csak akkor lett világossá előttem, a mikor megtudtam, hogy más szeretek és először ösmertedtem meg a szerelemmel. Kötelességem volt ezt megmondani önnek, a cselekvés már most az ön kötelessége.

— Irma — mondá a férj megrendülve — nem tudom, honnan merítette ezeket a nagyon is modern meggyőződéseket. De ön még fiatal, tapasztalatlan, idealis és hiszékeny. Nem ismeri az életet, de ne is kívánja, hogy teljes valójában megismerje. Ön nem szeret — azt mondja — de én szeretem. Nyit volt hozzám, azért még köszönettel is tartozom. Van arra mód, hogy egy nő szerelmét a házasságon belül is megnyerje a férj. Igen, én törekedni fogok a szerelem után. Térjen vissza hozzám, Irma, én mindent megbecsölök. A férjével, a ki közeledni mert önhöz, majd

elbánnok. Csak maradjon az enyém, mert nem akarok élni különben.

Irma fölkel és hidegen mérte végig a könyörgő férfit.

— Hogyan? Ön hallotta, hogy nem szeretem, hallotta, hogy más szeretek és megcsaltam önt s mégis meg akar bocsátani mindent? Ön a feleségének tudna nevezni engem ezek után is, sőt talán még boldog is lehetne velem? Oh, ez rut dolog! Látom, hogy vannak erkölctelen férfiak is, nem csak nők. De ha ön megbocsát nekem, én nem bocsátok meg önnek. A férfi erkölcsi súlyedése valóban gyászosabb, mint a nő. Olyan férfi, a ki ezt megbocsátja, nem érdemel asszonyi szerelmet.

És masnap megjelent Irma a helyen, a hol Róberttel találkozni szokott. — Tudtára akarta adni, hogy eltép'e a köteleket, a mely férjéhez fűzte, és szabadá lett a saját erkölcsi meggyőződésénél és erajénél fogva. Boldogan röpült ide, miot a kalitból kiszabadult madár.

Utközben kifestette jövődjének rózsás világát és boldogságát. Vidéki birtokára akart menni, megvárván, míg a valópör véget ér. Mert az erkölcs bizonyos formulához van kötve. Azután bizonyos idő leteltével össze akart kelni Róberttel.

De a szokott rendez-vous helyén hihá vártá Róbertet. Hazahajtatott ismét, magára zárván az ajtót. Azt hitte, hogy Róbert vagy gyöngélkedik, vagy valami mulaszthatatlan dolgok taatgatják vissza. Az inást elküldte a Róbert lakására egy levélkével, s mialatt visszaérkezését várta, előkészítetett az utazásra. E közben férje segédei is keresték Ró-

bertet, de épen oly kevés eredménnyel. Az inas levélét hozott vissza, a melyet Robert szolgája adott át Irmának gazdája megbízásából. Irma reszketve bontotta fel, de csakhamar kiejtette a kezéből. — A levél így hangzott:

„Drága Irmám!

Az ön elhatározása csakugyan katasztrófa volt. Reményem, nem hajtotta végre. Szeretem önt, mint senkit e világon, de nőül most nem vehetem. Tervem volt régóta, hogy beutazom Észak-Európát; most e tervet megvalósítom és évekig nem térhetek vissza. Isten önnel; felejtsem el örökre engem érdemtelent, a ki soha sem fogja elfelejteni önt.

Robert.

— Igaza lehetett férjemnek, rebegé halvány ajkakkal Irma, amikor nagysokára felocsudott dermettségéből, nem ösmertem az életet és jobb ha nem is óhajlok vele megismerkedni. De jaj nekem, ha az erkölcs igazi megösmérésével is úgy vagyok, mint az étellel. Amaz sem érdemelte szerelmemet, de a férjem sem, mert hisz megbocsátott! Nem akarok a felesége lenni tovább, nem!

És csakugyan elutasított vidéki birtokára. Róbert szökésének pedig az volt az igazi oka hogy Irma férje a legjobb vívók és cséllövők egyike volt. A gyávaság kergette el a nő mellől és nem törődött tovább vele, vajjon Irma megösmerte-e a falusi magányban az igazi erkölcs fogalmát, melyet oly hévvel és szenvedéllyel akart követni és amelynek feláldotta a boldogságát.

tan és minden tartózkodás nélkül a büntetések partijára állanak. Ennek következménye, hogy a keresztények megszállása újra megkezdődött és hogy a kínaiak nemsokára támadólag lépnek a szövetséges hatalmakkal szemben.

Mai távirataink a következők:

London, szept. 25.

Sanghaiból jelentik a Morning Post nak: Waldessee megérkezése és a német terv közzététele nagyhatást tett a kínaiakra. A kormány élén még mindig Tuan herceg és hívei vannak, a kik megnyugtató táviratokat küldnek Európába.

A hivatalnokokat másokkal váltották fel. Az idegenek csupán a nankingi alkirályban bizhatnak, a ki a nagy nyomás mellett is kedvez nekik. Nagyon veszedelmes a Kolatváj nevű titkos egyesület, a melynek befoiyása még a box-rekenél is nagyobb. Tuan herceg emissziáriusokat küldött ki, hogy gyilkolják meg a nankingi alkirályt, a ki már nagyon kényelmetlen lett neki.

London, szept. 25.

A Daily Chronicle értesülése szerint Oroszország már válezott a német körjegyzékre. A válasz udvarias ugyan, de nem helyesli a német javaslatot és azt mondja, hogy elsőbbsen is meg kell indítani, a béke tárgyalást a tárgyalás legelső pontja legyen a bűnösök megfenyítése.

Washington, szept. 25.

A külügyi hivatalban utasításokat dolgoznak ki Conger követ részére, a ki Li-Hung-Csang-gal és Csing herceggel meg fog egyezni a hely tekintetében, a hol a többi hatalmak képviselőivel találkoznak, hogy megállapítsák a tárgyalás első pontját, és bizonyos nagyobb szempontokat állítsanak fel az értekezletre nézve. A programot a hatalmak elé terjesztik jóváhagyás végett.

Hongkong, szept. 25.

Katonai távirat szerint egy bárkát, a melyben benszülött keresztény nők voltak, a nyugati folyó mellett levő Kuenhak mellett fegyvertüzeléssel megtámadtak. Azután a nőket a partra vontozták és felkötözték. A benszülött keresztények Kantonba menekültek. — A város csöndes zavargó bandák járnak körülötte.

Értekezlet a városi közvilágítás ügyében.

— Az első mozgalom. —

Debreczen, szept. 27.

Tegnap d. u. 6 órakor népes értekezlet volt a Bika-szaloda külön termében Szabó Kálmán kereskedelmi és iparkamarai elnök, városi bizottsági tag elnöklete alatt. Mintegy 60—70 városatyja vett részt az értekezleten, mely a mai városi közvilágításra kitűzött fontos tárgyak egyikével — a közvilágításnak házikelésbe vételével foglalkozott.

Elnök az ülést megnyitván, üdvözli a szép számmal egybegyűlt tagokat és felkéri a szinte jelen volt Komlóssy Arthur városi főjegyzőt a tárgy jelenlegi állásának ösmertetésére, melynek főjegyző szívesen eleget tett. Legelsőbb is előadja, hogy a belügyminiszter a közvilágítási vállalat üzleti szabályzatát — valamint a házi kezelésbe vétel tárgyában hozott közgyűlési határozatokat változtatás nélkül jóváhagyta s idevonatkozó leirata a mai közgyűlésen javaslat kíséretében fog a tanács által bemutatni.

Majd ösmerteti a tanács javaslatát, melyet az értekezlet egész terjedelmében elfogadott, csupán a vegyeszeti szakképzettséggel bíró bi-

zottsági tag személyére nézve helyezkedett várakozó álláspontra.

Ezek szerint elnök kimondotta az értekezlet megállapodásaként, hogy a tanács javaslatához képest a légszuszgyarigazgatói állásra, tekintettel az idő rövidségére, az egyéni szakképzettségre, és a hazipénztárra is három fő előnyre, a pályázat mellőzésével a város jelenlegi gépészmérnökét, Debreczeni Jenőt választja meg a szabályzatban foglalt 4800 koronára fizetés, természetben lakás, fűtés világítás és a tiszta jövedelemből 3% jutalek mellett; jelenlegi állása nem töltetik be s 4100 koronára évi fizetése és lakbéré a hazipénztárnak visszamarad.

A világítás szakképzettségbe tanácsagokul a következőkben állapodtak meg:

Elnök: Körner Adolf, mint a közvilágítási ügyek előadó tanácsnoka; alelnök: Oláh Károly és tag: Roncsik Lajos tanácsnok. Bizottsági tagokul: Szabó Kálmán kereskedelmi és iparkamarai elnök, Bechert Manó terménykereskedő, városi bizottsági tagok, továbbá Balogh Mihály nyugalm. v. főmérnök és egy vegyeszeti képzettséggel bíró felőbb tanodai tanár.

Városi közgyűlés.

Debreczen, szept. 27.

— Sajá tudósítónktól —

A népes gyűlést körülbelül 10 órakor nyitotta meg gróf Dégenfeld József főispán üdvözölve a tagokat és felhiva figyelmüket a közgyűlés figyelemre méltóbb tárgyaira.

Első pont gyanant Komlóssy Arthur h. polgármester a belügyminiszter leiratát olvasva fel, mely utasítja a megyei hatóságokat, hogy az üdvözölő feliratok köszöneteképpen Ő felsége által Széll Kálmánhoz intézett legfelsőbb kezirat a legszeleesebb körben terjesztessék.

A leirattal kapcsolatosan Komlóssy Arthur indítványt tesz a leirat terjesztésére és a leiratot a jelenlevők felállása közben felolvassa. A legfelsőbb leirat felolvasását lelkes éljenzés kíséri.

Kiss Albert a napirenden kér változtatást eszközölni, a légszuszvilágítást ma, a költségvetést holnap kéri tárgyalatni, hogy eme két fontos tárgy kellő méltatásban, kellő időben részesüljön. A közgyűlés a változtatást egyhangulag elfogadta.

Dicsőffy József miután a napirendhez szólva kéri, hogy a tüzoltó diákok összejevetelének ügyében beadott kérvényét visszavonván, ez az ügy vétessék le a napirendről, a közgyűlés elfogadta a visszavonást.

Polgármesteri jelentés.

A polgármesteri jelentés a közsegeszségi állapotokról szólva előadja, hogy a gyermekek egészségi állapotába átlag rosszabbodás állott be, majd szól a kórházakról, hol rend és fegyelem uralkodik.

A rendőrségről, majd evvel kapcsolatosan az iparról szól ezután, a jelentés, megemlékezik a katonaugyekről és reszletes kimutatásban a múlt közgyűléstől befolyt adókról.

A királysületés napján lefolyt ünnepegekről, a hodoó illetve üdvözölő feliratokról számol be végül miket a közgyűlés tudomásul vett.

A városi nyomda ügye.

A belügyminiszter leiratát terjeszti elő ezután Komlóssy Arthur, melyben a miniszter

jóváhagyja a közgyűlésnek azon határozatát, hogy 30000 koronát befektetve a nyomdába az ekképpen emeltessek, a 30000 korona pedig a nyomda jövedelméből térítessék reszletekben vissza. A miniszteri leiratot és az ezáltal kívánt csekély változásokat a közgyűlés tudomásul vette.

A gazdasági tanintézet.

Vecsey Imre tanácsnok adja elő a gazdasági tanintézetre vonatkozó miniszteri leiratot a kir. gazdasági tanintézetnek a Pallagra való kihelyezése céljából adandó kölcsön felezése végett kijelölt regale kártalanítási kötvények feloldatása ügyében. A közgyűlés elfogadta.

A Dégenfeld téri árusátrak.

Ugyancsak Vecsey Imre adja elő a Dégenfeld-teri sátrak díjtételére vonatkozó tanácsi előterjesztést, mely szerint a díjtétel aképpen szabattott ki, hogy a sátrakra fordított törzösszeg és a 600 frt évi piacbér letörlosztessék.

A díjteltet a közgyűlés reszletes tárgyalás tárgyává teszi.

Mindjárt az első pontnál a sátrak kiadásánál Dr. Benedek János a kiadás módjára nézve tesz indítványt. Ábrahám László főügyész és Benedek János ismételt hozzászólása után az indítvány, mely a sátraknak árverés útján leendő kiadását célozza, szavazásra bocsátatik. A tanács előterjesztésének első pontja fogadtatik el változatlanul.

Az előterjesztés második pontja a díjak befizetéséről szól. Dr. Nagy Zsigmond a díjbefizetés drákói szigorán kér enyhíteni. Indítványa elfogadtatik és a bér befizetésének ideje 3 napra hosszabbittatik meg.

A 3-ik, 4-ik, és 5-ik pontot változatlanul fogadja el a közgyűlés, vita fejlődik ki azonban a 6-ik pont, a büntetések körül, Dr. Kola János, Dr. Bakonyi Samu, Dr. Nagy Zsigmond, Ábrahám László, Vecsey Imre, Dr. Szántó Sámuel, Boczkó Sámuel hozzászólása után a közgyűlés Vecsey Imre tanácsnok indítványt fogadja el, mely a büntetések zsinórmértékűl a járdák tisztántartására vonatkozó szabályrendeleteket kéri vétetni.

A 7. 8. 9. 10. 11. 12. pont az eredeti szövegben elfogadtatik. A 13. pontnál Aczél Géza főmérnök az árusátrak bérének felemelését indítványozza. Dr. Benedek János, Ábrahám László, Dr. Szántó Sámuel hozzászólása után az árusátrak béremelését elejtette a közgyűlés. A többi pontokat változás nélkül fogadták el.

Kálmánchelyi Mór és Szathmáry János fegyelmi ügye.

A valamikor nagy port felvert Kálmánchelyi és Szathmáry fegyelmi ügy következtet ezután. A tanács előterjesztését, mely szerint Kálmánchelyi Mór mezőrendőrkapitány és Szathmáry János állatorvos hivatalvesztéssel sújtatnak, a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A közvilágítás ügye következet ezután. A tanács javaslata szerint az ez ügyre vonatkozó szabályzat már október 30-án életbe lép ugy azonban, hogy a tényleges működés csak 1900. év január 1-vel veszi kezdetét. Ezután a közvilágításnál alkalmazott tisztviselők és mérnökök hatáskörével foglalkozott a közgyűlés, dr. Bakonyi Samu a gazgyár igazgatójának meghívandó gépészmérnök teendőjének kívánja minősíteni a létesítendő vízvezetékre való felügyeletet. Gróf Dégenfeld József, Komlóssy

Arthur hozzászólása után a közgyűlés dr. Békonyi Samu előterjesztését fogadta el. A gégyár igazgatójaul Debreczeni Jenő gépészmérnök választotta meg.

Nagyvárad átirata.

az Ofen-Pest-féle címzések, a magyar helység nevek elnémetesítése ellen, Vecsey Imre előadásában került színre. A tanács pártolólág terjesztette elő az átiratot, a közgyűlés egyhangu felkiáltással tudomásul vette és hozzájárult az átirat intencziójához.

Csanád, Heves, Szilágy, Maros Torda és Kolozsvármegyének és Szatmár-Németi város tanácsának átiratait

a korcsmai hitel korlátozásáról, a boritaladó leszállításáról, az olasz borvám felemeléséről, az új szőlők termesztésének 10 hektoliterig teljes adómentességéről és a magyar ipar pártolásáról tudomásul veszi a közgyűlés és hozzájárulását tolmácsolja.

A rendőrfogalmazói és számtisztai állás betöltése.

A kijelölő bizottság tagjaiul Nemes Kalmán, Zádor Lajos és Dicsőffy József, továbbá Mark Endre, Berger Jenő és Pálffy Gábor lettek kijelölve. A szavazatszedő bizottság elnöke lett Lengyel Imre, tagjai Bihary István és Kaszanyitzky Endre, jegyző Tóbi Elek, a másodiknál elnök lett Szabó Kalmán, tagok Taffler Ignác és Szilágyi Bálint.

Az elnök által beallított szöveg alatt aztán megkezdődött a korteskedés. Kapacitálások, rábeszélések által igyekezett mindenik párt növelni a maga erejét, s növelni az amugy is erősnek ígérkező választások izgalmatát.

A fogalmazói állásra kijelöltettek 1) Bereczky Lajos, 2) Mile Pál, 3. Horváth József.

Elnök miután több mint husz bizottsági tag névszerinti szavazást kért, elrendelte a szavazást.

A szavazás eredménye: Fogalmazónak lett megválasztva Bereczky Lajos 75 szavazattal, Mile Pál 42 szavazata ellenében.

A számvevőszéki számtisztai állásra ötten pályáztak. A felölés következőleg történt 1. Nagy Lajos, 2. Nagy Sándor, 3. P. Nagy Jenő, 4. Kovács László, 5. Konrad Jenő.

A közgyűlés számtisztáé Nagy Lajost választotta meg felkiáltással.

Az ülés lapunk zártakor még folyik.

H I R E K.

* **A Joghallgatók Segítő Egyesületének alakuló gyűlése.** Tegnap tartotta meg alakuló gyűlését akadémiánk eme legnagyobb egyesülete. Amaz irányító szerep, melyet emez egyesület a jogászok közt teljesít, méltán költötte fel a legnagyobb érdeklődést még a városi közönség körében is. Azon feladatok teljesítésében, melyek a fővárosi ifjuság közt uralkodó jelenlegi szellem miatt, a vidékre, annak egyik legnagyobb akadémiájára, a debreczenire harcolnak, fontos szerep vár ez egyesületre és főleg annak elnökére, kinek az ifjusági ügyekben jártas agilis embernek kell lenni, hogy tenni tudjon és merjen is. Bizalom, összetartás a tagok és tisztikar közt, a munka kötelességének érzete kell, hogy áthassa az egyesület minden tagját. Erre buzdította dr. Kérészy Zoltán felügyelő tanár jogkari dékán is nagy

tapssal fogadott megnyitó beszédében az ifjuságot s kifejtette meggyőződését, hogy míg a vidék nem követi Pest egészségtelen szellemét, addig az ország ifjuságának helyes közszelleme veszélyeztetve nincs. — Aztán megejtették a választást. Elnökké választották egyhangu lelkesedéssel Kun Béla joghallgatót, ki hosszas beszédben fejtegette amaz indító okokat, melyek őt emez egyesület ügyei vezetésére s a jogász ifjuságnak ez évben is általa való képviseltetésére indították. Főjegyző lett Bacz Lajos 2. jh. Pénztáros: Szabó Elek 3. jh. Ellenőr: Tóth Kalmán 3. jh. Aljegyző: Torday Lajos 1. jh. Könyvtárnok: Molnár Béla 4. jh. Választmányi tagok: Mészáros Károly, Sipos Béla 4. jh. Fráter Ernő, Kun Elemér 3. jh. Márton Jenő, Barabás Andor 2. jh. és Pirkler Ernő, Simenfalvy Árpád 1. jh.-ök.

* Bécsi nagyiparosok Debreczenben.

A kvótás bécsi szomszédok közül egy társaság ma reggel Debreczenbe érkezett. A »Produktio Gesellschafft« tagjai ezek, a kik összeköttetésben állanak a debreczeni mészárosokkal. A társaság tagjai 18-an a Bikába szállottak. Ma reggel 9 órakor kocsiukon kimentek az epreskertbe, innen a vágóhidra, a vágóhidától pedig Nagy Jakab sertés hizláló telére. Délben a Bikában ebédeltek. Délután a Pallagot tekintik meg, holnap pedig a Hortobágyra rándulnak. A bécsi sógorok nagyon jól érzik magukat Debreczenben s elismerő szavakkal emlékeznek a magyar vendég szeretetéről.

* **Szabadság után.** Vecsey Imre tb. főjegyző és Király Gyula gazd. tanácsnok szabadságukról visszaérkeztek és átvették hivataluk vezetését.

* **Ferenc József braganzai herceg** most kezdte meg szabadságidejét. Első hónapot Magyarországon fogja tölteni. Mint értesülünk a herceget több magyar főúr meghívta vadászatra.

* **A kivonat veszedelemben.** Nagy riadalmat okozott tegnap este a Piac-utcán járó-kelők között egy óriási dörrenés, s mely a Hungariahoz közeledő jövő kivonat felől hallatszott. A megriadt sétálók ijedten futottak oda, ahonnan a dörrenés hallatszott s mindeaki legalább is azt hitte, hogy egy véreben fetregő életuntat fognak látni, s annak pisztolya okozta volna a robajt, a gyöngébb idegsetűek már-már előkészületeket tettek az elajúláshoz, rendőrök vonultak a helyszínére a szokásos kényelemmel, bizonyára anarckhista merényletet sejtve. Nagzban lehőtté azonban a szenzációt váró tömeget mikor kinerült, hogy az egész csak egy éretlen tréfa volt. — Vajaki egytőlényt tett a várogyra s az robant olyan nagyot.]

* **Parbajtagyalások.** A jövő heti végtagyalások sorrendjében két parbajtagyalás is van kitűzve október 5-re. Az egyik Grósz Sándor joghallgató és Kiss Kalmán, ü. v. hivatalnok, tart. hádnagy között mult év december havában könnyebb sérüléssel végződött, a másik ugyancsak Grósz Sándor és Schwarcz Dávid butorgyáros között marcius 5-én lefolyt, mindkét részen nehéz sérüléssel végződött kardparbaj. Az ítéletet annak idején hozni fogjuk lapunkban.

* **Régi tanulótlársak találkozósa.** 42 évvel ezelőtt, 1858-ban a debreczeni főiskolában 37 tanuló ereitsegizet. A régi tanulótlársak nevében Most Géresy Kalmán, Tar Gyula, Meleg Gyula, Vay Péter és Balogh Imré felhívást tesznek közé, melyben

felszólítják a régi tanulótlársakat, hogy most 42 évvel szélszóródásuk után, f. évi október hó 27-én találkozzanak Debreczenben a »Bika« éttermében. A régi tanulótlársak közül 15 meghalt, 22 van csak életben, de ezek közül is többnek a holléte ismeretlen.

* **Szüreti vásár a Koronában.** Schaf János, a derék táncztanító, s rendkívül ügyes mulatság rendező, a mint értesülünk, Október 14-én nagy szüreti vásárt rendez a Korona vendéglő dísztermében. A mulatság oly érdekes lesz, a minőt még Debreczenben soha sem láttak. A terem csinosan fel lesz díszítve. A falak mellett, szép sátrakban fogják a szép lányok kínálgatni a mulatság közönségét. Lesz még díszes díszes felvonulás s aztán hajnalig tartó táncz. A ki jól akar mulatozni el ne mulassa a szüreti vásáron való megjelenést.

* **Sakkversenyek Nagyváradon.** Marócy mester tegnap reggel fél 10-kor érkezett Nagyváradra.

Lasker a világbajnok Marcoval együtt délután fél 6 órakor érkezett.

Este fél hatkor kezdődött meg a »Fekete Sas« nagytermében a nagy küzdelem. Marócy Géza 30 ellenfél ellen 30 táblán játszott egyszerre. Bámulatos gyorsan teszi meg huzásait pillanatnyi gondolkodás nélkül.

A 30 játékos, a ki a Marócy elleni küzdelemben részt vett a következők:

Böszörményi Géza, Niedermann Antal, Orosz Samu, Juszt Károly, Fried Ferencz, Grabinszky Zsigmond, Vermes Kornél, Pasztor Bertalan, Szűcs Izó, dr. Várady Zsigmond ifj. Moga Lajos (Debreczen), Dalmy Barna (Debreczen), Domokos Andor, Miskolcay Barna, Ungerleider Bernát, Jakab Emil, Weisz Emil, dr. Fleischer Lajos, Faula Adolf, Grósz Zsigmond, Dolek György, Hofbauer Pál, Weisz Ernő, Bügler Jakab, Morgenstern Ferencz, Pap Romulus, Mendelényi Béla, Porjesz Herman, Mibély József.

Er ekessé vált a küzdelem, mikor Lasker és Marco is beállottak, később a szimultán játéka és egymás után tették a huzásokat a felek ellen.

Egy óráig tartott a küzdelem, melynek eredménye a következők:

A mesterek valamennyi játszmát megnyertek csupán a Neiderman Antal elleni játszma lett döntetlen.

Ezután kedélyes társasvacsera következett a mesterek tiszteletére a »Fekete Sas« éttermében.

Jelenvoltak: Lasker Emanuel, Marco György, Böszörményi Géza, Marócy Géza, Hoványi Gyula dr., Moess Károly, Rees Lajos, Emil, Várady Zsigmond dr., Gabel Jakab, Grabinszki Zsigmond, Niedermann Antal, Szűcs Izó, Vermes Kornél, Moga Lajos (Debreczen), Dalmy Barna (Debreczen), Hofbauer Pál, Lovas Zsigmond, Pap Romulus, Mendelényi Béla, Gesztesi Ödön.

A lakomán az első felköszöntőt Hoványi Gyula dr. mondotta, a ki előbb magyar nyelven később a vendégek kedvéért németül köszöntötte fel a mestereket. Felköszöntőt mondtak még:

Rees Lajos Emil angol nyelven Lasker Emanuelre, ki az üdvözlésért mondott köszönetet.

Várady Zsigmond dr. ki szép felköszöntőben éltette Maróczyt és Hoványi Gyulát, a két kiváló nagyváradai sakkjátékost: Gesztesi Ödönt és Niedermann Antalt.

Gabel Jakab, ki szellemes felköszöntőben Marco György mestert köszöntötte fel.

Még számos tisztelet mondtak a kedélyes vacsorán, mely az éjszakába nyúlt belé.

Ma rendkívül érdekes programmal lesz a sakkverseny ötödik napja. Nevezetesen Lasker 5 játszmát fog egyszerre tábla nélkül vezetni — Tervebe van ezenkívül véve egy Lasker és Marócy között végbenem játszma.

* **Furfangos vevő.** Ily címmel megírtuk tegnapi számunkban, hogy milyen furfangos módon csapott be egy uri kinezésű vásárló egy helyb. divatkerekedőt. Utánvételrel elküldendő árukat rendelt meg s ezen a révén 3 finom selyem csernyőt elvitt előre magával, melyeknek árát az utánvételhez csatolták. Az ily módon feladott csomagot azonban a vevő ur nem váltotta ki, sőt a levélre sem válaszolt. Mint ma értesülünk, a furfangos vásárlót — ki semmiképen sem volt hajlandó önként jelentkezni — megcsipték Koronás Imre bihar-udvari lakos személyében, a kinek tehat nem sikerült az őszi idény bealtával potya csernyőkre szert tenni. No de valószínűleg nem fog megazni így sem.

* **Köszönetnyilvánítás.** Feledhetetlen drága jó nőm, pótolhatatlan anyánk elhalálozásánál nyilvánult azon őszinte részvetést, melylyel a helyb. filleregylet, Intézetek, a helyb. cipész társulat, kedves ösmerőseink és barátaink, végtszességével alkalmával szíves megjelenésükkel fájdalomainkat enyhíteni igyekeztek, hozzájárultak tőlünk ezúton is elismerésünk és hálánk legőszintébb nyilvánítását. Roth János és családja.

Corzó kávéházban ma Kis Bela, holnap Veres Tóni zenekara zeneestélyt ad.

A magas Tátrából.

A két **Bástya**, **Ozsterva** hegy és a **Poprádi** tó meséje.

Írta: **Galánffy Lajos.**

Örökké birkóznak, nagy tusában élnek, Elő-Vállas bástya¹⁾ — pedig tejtüvérek. Egy édes anyának szülötte mindkettő — Még is a gyűlölet keblökben rejtendő, Azt mondja a mese, hogy a két levente, Serdülő korában egymást úgy szerette: Mint gyermek szereti a meselő dajkát, A kinek el-lesi minden gondolatát. Deli szép lovag volt e két iker-testvér, Karjukban vívószék, ereikben ósvér. Fejdelmi sarjak ep' úgy, mint maga Tátra.... Két völgyre terjed ki országuk határa. Keletről uralták felet Mengusz völgynek, Mely ma a fenyvesből egy virág erdő lett. Egy virágerdő, mely ilatában uszik, A hol a zöld pázsit a hegyekre kuszik, Nyugatról a szelid Mlinicza²⁾ volt övék. Ők birták magat a Tatra legszebb gyöngyét, Csorbának szép tavát: hol tünderek laktak, A melynél alig van szebb hely... a nap alatt.

Szeretem, szereltem, te csodás árzelem, De sok is miattad a baj, veszedelem. De sok szív nyert benned üdvösséget, enyhet, De hánynak nyujtottál olykor méreg kelyhet. Nagy a te hatalmad, nagy a te varázsd, Bilincshe vered még mindig a világot. Nyugtalan vándorol az ég és föld között, Ördögöl angyalt gyursz, angyalból ördögöt. Igaz hogy nélküled nem élet az élet, Te benned birjuk a földi üdvösséget; De más részt egyedül te vagy az a virág, Ki miatt romba dől nem egyszer a világ. Minek van szerelem ezen a világon, S hogy ha van mért lángol egyért kettő, három.

Lenne csak végzete egynek egyért égni — Soh' se von gyűlölet, edes volna élni.

Nagy Mengusz³⁾ völgyében egy hegyi rét alján Élt a szép Ozsterva, a gyönyörű hegy lány, Országa most se nagy, mégis mesebeli... Tarka szép virággal, páfránynyal van teli. A vándor — kit utja ide hoz, vezérel, A szelid völgy ölén virágokat tépdél. Bokréta kötözget a szép ut mentében. Egyik a kalapján, másik a kezében. Őben a völgynek legelő, virágok,

¹⁾ Elő és Vállas-Bástya, a magas Tátrában egymást ölelő két szép magashegy, utóbbit széles válla miatt vállas bástyanak nevezik.

²⁾ Mlinicza, szép zöld pázsitú völgy Szelyiskó és Bástya hegy közt.

³⁾ Mengusz völgy, egyike a legszebb völgyeknek a magas Tátrában.

Szirthalmok, kőzetek, pázsitos párkányok, Beszédés patakok, kik egyre csevegnek... Gyönyörű képei e nagy völgyületnek. Maga a hegy leány egy igazi tündér Zöld bársony ruhája egész válláig ér. Gazdagon csipkezi lucz és törpe fenyő. Gömbölyű két arcán büvös bájos varázs Szemében égő tűz, szikrát adó parázs. Nem csoda, hogy szépet mond a mese róla: Ma nap is úgy néz ki, mint a feslő rózsza, Körülte még annyi óriási dalia. Sátán hegy a Kopki, Tupa és Pátri.⁴⁾ Törmelek völgyön túl Tatra, a hegy v-zér, Nyugatról szomszédja a két bástya testvér, Ez a két gavallér, ez a két levente, A kikre mindig bus, napkelte, lemente, Kik azért birkóznak evezredek óta... Hogy egyik ajkan se éjjen a leány csókja. Egymást bár szerették az ifju korban. S boldogan éltek a szép csendes otthon-ban: A naptól, a percztől, egy Ozstervát láttak — Egymást majd hogy a kard élére nem hányták. Egy lenyért nevétek, egy leány szerettek, Sziveért, kezéért esengtek, versengtek. De mert lemondani egy sem birt, nem akart, Egymásra szórtak a szikot követ, avart. A leány hiu volt épen úgy, mint Kriván, Ragyogni, feltűnni kívánt a völgy alján. Hízogó volt rá, hogy annyi gavallérja — Mint gazdag fősvénynek csillogó talérja. Titokban kérte meg kezét a két testvér, Kik között nem egyszer folyt már a piros vér. S a kiknek a leány válaszul azt adta, Hogy kezét egykoron majd csak annak adja: Ki a nagy medenczét mely lábánál fekszik, A melynek porondja a naptól melegzik: Megtölti bő vízzel, erét vag a szikra Szeretné ha lába... furdéne a vízben.

A hol most nyitva áll a kapu a völgybe, S a jésen két vízér csevegre szokell be: Állott egy szikla fal, kevelen, merészen, Letörni nem birta a vénhedt idő sem. E szikla fal mellett, míg át nem volt törve, Gyült össze a vízár, egy ürbe, gödörbe. Hova tűnt, merre tűnt innen a vízömeg — Elnyelte a föld, vagy felitták a kövek A mese nem mondja, minnek is mondaná, Elbűjt a kavics közt a nagy szikla ala. Innen van aztán, hogy hol csak siralom van A szikla taborban itt-ott fel-fel bugygyan. ... Ezt a nagy ürt, gödröt kellett betemetni. Kebléből e vizet a völgybe vezetni.

Át törni, átfuról a nagy szikla falat — Hogy a víz így nyerjen le a völgybe utat. Erősek izmosak voltak a leventek. A szikla tömböket oly könnyen emelték: Mint Botond Keleten azt a nehéz bárdot, A melylyel a kapu embernyi rést vágott. Reggeltől estelig, estétől reggelig. Dobálták a követ, hogy az ür betelik. De biz' az nem telt be, meg se latszott rajta, Pedig mar fáradt volt... a leventék karja. A szép leány mosolygott a leventék baján. Mosolya gunyos volt, csipős mint a csalán. Oly maró, oly fagyos volt a tekintete, Hogy attól megborzadt mind a két levente. A többi hegy legény biztató szavára, Ujból felgyürköztek a nehéz munkára. Egyik is, másik is, a leány üdvére Magat az ördögöt kérte segítségre.

Pusztába kiáltó szó lett minden szayuk, Gunyolta tetteket egész nap a kakuk. Sátán hegy, Szolyiszkó hahoztak egyre, Hogy miért bajlanak kaczer leány kegyre. Ördög és a pokol, fogjon veled vezet, Kiáltott a Vállas-Bástya erre egyet: Fejeemnek úgy is van, más egybbre gondja En bizony nem leszek senkinek bolondja! Es azzal elfordult a leánytól menten, S várta hogy testvére követi majd csendben. Várta hogy észre ter, de az rá se figyelt — Dologban töltötte az estét, a reggelt. Követ, sziklái elfogtak mi hamar, Az ürt betöltöni próbálta arannyal. Eldobta kincseit, egész öröksejét Csakhogy enyerhesse imádottja kezét. Mindenét od' adta, mindenét elhánnya, A mit tett féledte, feledte s nem bánja.

⁴⁾ Sátán, Kopki, Tupa, Pátria magas csucok a közelben.

Szerelmes szívének drágább volt a leány, Mint minden gazdagság, a görbe föld hátán. Még volt egy nagy kincse, forgójának kőve, A melyet ősei hagytak volt örökbe: Le kapta fejerét ezt is csoda d-bis! Egyre megy — gondolta — meg lesz koldus botja.

Es csodak csodája a nag' ür bedugul, A szikla szét repedt, kőve szerte gurult. Át tört a víz rajta s fodrán a hullámnak — Le szakadt a völgybe, medret vajt magának. Medret vajt magának patak lett bejölle, Ozsterva lábánál állt meg pihenőre. Ott a nagy medenczét megtöltötte hamar, S tájékan elveszett a meg sárgult avar. ... A mikor ezt látta a híd Ozsterva, Sikoj kélt ajkán, az öröm elfogta. Megeredt nagy árja szeméből a könnynek — Ugy örült a lelke a fényes tükörnek. Oly nagy volt öröme, a bájos Szirénnek, Hogy csókot is küldött a szép leventének, A mitől meg annak elkabult a lelke, A szive elszorult, a helyét nem lelte. Imbolygott a lába, mint a nyár levele, Azt hitte, hogy talán szalad a föld vele. Vagy éppen kifűrt egészen alóla. A keze, a lába járt mint egy motóla. Mikor fel ocsudott, s a feje nem szédült, S mikor a csillag is az égbe már kiült: Nyakába lökött egy nagy felleg kaczagányt, S rohant — hogy ölelje, a szépséges, szép (lányt).

Az idősebb testvér ezt menten észre vevé, S mint dudav, mikor a gazdag prédát leli, Reá tör öcscsége, se lát, se hal többé, Olyan lett az arca ép' mint az ördög-e »Tappedat se innet» kiáltott, ordított, S a fáradt ifjun egy nagyot lödített, És oly görcösen ölelte magához — Hogy elszált a lelkük... az egek urához.

A két hegy az óta, a magas Tátrában, Egymásba fonódva, áll két völgy aljában. Helyzetök feltűnik, majdn-m mindenkinek, — Ugy össze forrtak mint a Sziami ikrek. Széies nagy vállukon hogy pázsit fut végig, Fejüket meré szén emelik az égig, Kalpagjuk forgóját eldohalva régen — Nagy busan néznek ki a tündér vidéken. Elvénhedt gavallér — csufondaros nevék, A vándor nagy ritkán foglalkozik velök. Meggömbült vállukon bár örök a mező, Nem él meg más egybb, csak a törpe fenyő.

Ozstervát elérte, az ég büntetése, Csakhamar megakadt szívének verése. Hiába hangzott szép ajkáról a panasz, Kővé vált szívében nem fakadt több tavasz Gömbölyű két arczat belepte a moha, Elveszett ajkának édeskés mosolya. S ki egykor pártáját csókjaiba szöfte, Ott hagyta, elfordult a hajnal is tőle Am azért a hegy lány így se szomorkodik, Egykedvün éldegel, furdik mosakodik, Nem bánja hogy hervad igézete bája... Még most is hiu, hogy szép a láb ikrája.⁵⁾ A tónak kerete ékes, mesebeli, Cziborja, luczfenyő dusan atóleli, Tüköre pártalan, gyönyör beleézeni. Aranyos pisztrángok lakó, vendégi. Azt mondja a mese, — hogy e kedves népek Mig az a sok arany, az a sok ékesség, Melyet a levente a nagy ürbe vetett... El nem fogy: — a tóban nyer örök életet, S e piciny állatkák azért aranyosak, Mert a víz hullámok, sok aranyport hoznak A mélyből — felszínre, hol a szép por végre Rá tapad a halak vékony pikkelyére

A: át tört nagy sziklán ezred évek óta, Több csacska patak fut, a gyönyörű tóba. A tóba, a melyből Poprád vize fakad, S túl a szép hegyeken, idegenbe szakad.

Vándor: ha utad visz a magas Tátrába, Keresd fel e helyet, a fényes világba — Szép csorbát kivéve, pártját nem' talod: — Nagy tündér országnak itten mását látod.

⁵⁾ A szép Ozsterva hegy lába bele nyulik a Poprádi tóba, a zöld bársony színű pázsit magasság szikla fel a hegy oldalán.

Szükséges-e Önnek selyem-

szövet, akkor forduljon
Grieder Adolf és Tsa, Zürich (Svájc)
kir. udvari szállítók

Union selyemszövet-gyárához.

Legnagyobb raktár menyasszonyi-selyem szövetek, mint szintén legújabb mindenemű fehér, fekete és színes selyem-szövetekben. Magánosoknak vám- és postadíjmentesen legolcsóbb nagybani árak mellett. Mintak azonnal franco. Svájcba kétszeres levélpórtó szükséges. (3.)

Milán mosakodása.

— A gazdag színész né az ex-király. —

Ma érkezett Belgrádból Milán ex-király nyilatkozata, melyben megcáfolja azt a hírt, hogy neki is utalványozott ki Petrovics Vukaszin pénzügyminiszter tetszés szerinti összegeket az állampénztárból.

Belgrádban — mint onnan jó forrásból vett értesülések alapján írják — nagy csodálkozással olvasták az ex-király nyilatkozatát. A tönkre ment cavalier, a ki valaha nagyon bőkezűen utalványoztatott ki bel- és külföldiek részére is tekintélyes összegeket, a rendelkezési és titkos hadi-alapból, most naivul azt állítja, hogy ilyen alap letelezéséről semmit sem tud, mert ő, mint a szerb hadak volt főparancsnoka, csak a hadsereg reorganizációjával, kiképzésével foglalkozott s a pénzügyekbe egyáltalán nem avatkozott bele. Sőt az ex-király nagylelkűségét is bizonyítja, azt állítván, hogy a 360.000 dinár évi apanázsán kívül mit sem fogadott el, mert tábornoki fizetését a rokkant és beeg katonatiszték közt szétosztotta.

Ez szép cselekedet, ha úgy történt s mi egy percze sem vonjuk kétségbe az ex-király nyilatkozatának az állítását, csak az a kérdés, ama nemes és jótékony cselekedetért a tábornoki fizetést? S vajjon Milán három évi tábornoki fizetését mindet odadad-e a beteg szerb tiszteknek? Mert ez egy kicsit sok volna.

S a belgrádi gonosz emberek kétkedéssel fogadják az ex-király említett nagy lelkűségét, mert a beavatottak azt állítják, hogy Milán ex-király 360.000 dinárt évi apanázsául le van tiltva, illetőleg az ex-király annak idején önként mondott le arról egy parisi hitelezője javára. Történt pedig a dolog a következőképpen:

A zajos parisi élet tudvalevőleg egy napon teljesen kimerítette Milán erszényét, sőt a Jokey-klubban is tetemes kártyaadósságokat hagyott hátra. Ezen adósságokat okvetlenül ki kellett egyenlíteni, máskülönben kilgolyózzák.

Volt abban az időben Milánnak egy feltűnő szep és dugszagú színeszín ismerőse, a kinek vagyonát az ex-király is gyarapította volt annak előtt. Ezt a szép színésznőt, Subra asszonyt kereste fel Milán, a kivel 200.000 frank készpénzt kapott sürgős adósságainak a kifizetésére.

Mint mindenké, Milán is elkerülte hitelezőjét, a színésznőt. Az ex-király hűtlensége nagyon bántotta Subra asszonyt s egy napon bepörölte udvarlóját a 200.000 frankért, Milán mindaddig halasztotta a fizetést, míg nem sikerült neki egy tekintélyes összegre szer- tenni.

Pariban élt egy gazdag görög bankár. Ez megkövörült hitorsosán és három millió frankot kölcsönzött Milának. Az ex-király viszont a három millió frank törlesztésére lekötötte 360.000 franknyi apanázsát, melyet a szerb állampénztár részleteként Parisa lüldött a görög bankárnak. Milán a három millió frankból kifizette adósságait s módot keresett arra, hogy visszaterhesse a megtagadott hazába, mert pénze már nem volt.

Ekkor, 1897-ben karácson napján neveztek ki a szerb hadak főparancsnokává, tábornoki fizetéssel. Igaz ugyan, Milán főparancsnok fia, Sándor király czivilisztájából élt az udvarnál s így tábornoki fizetést félre rak-

batta (!) vagy mint az ex-király szombati nyilatkozatában állítja, a beteg és rokkant katonatiszteknek osztotta azt ki, akkor mégis miből kölcsönzött? Az apanázsát lefoglaltatta s a tábornoki fizetését szétosztotta?!

Ez ama időpont, mikor a volt pénzügyminiszter állítólag Milán ex-királynak egyszerű névjegyére kezdett pénzt kiutalványozni. Hogy honnan? miből? Arra Petrovics Vukaszin fog majd felelni, ha kérdőre vonják.

Mindenestre jó lesz az állampénztárnak megvizsgálására kiküldött bizottság vizsgálatának eredményét bevárni. Akkor tessenek az urak mosakodni.

Budapesti gabonatözsde.

szept. 27.

A készárúzet hivatalos árjegyzései a következők:

Buzza	kilos	Ar 100 kg.		kilos	100 kilogramm ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Tiszavidéki	76	7.35	7.40	80	7.65	07.75
"	77	7.35	7.50	81	7.65	—
"	78	7.50	7.60	82	7.65	7.5
Fehérmegyei	79	7.55	7.70	81	7.65	—
"	76	7.25	7.65	80	08.05	0.825
"	77	7.45	7.75	81	—	—
"	78	7.60	07.90	82	08.90	08.95
Pestvidéki	79	7.70	08. —	82	07.85	08.05
"	79	7.10	7.15	80	07.90	—
"	76	7.30	7.35	81	07.95	07.95
Bánsági	78	7.45	7.30	82	7.80	08.00
"	79	7.35	07.45	81	0.90	—
"	76	7.40	07.50	80	—	—
Bácskai	77	7.55	7.25	81	—	—
"	78	0. —	—	82	—	—
"	79	0. —	—	80	—	—
		0. —	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Arkilogram
Rozs elsőrendű	uj	70-72
" másodikrendű	uj	6.75 6.95
"	uj	6.70 6.80
Árpa takarmánynak	uj	60-62
"	uj	5.90 6.10
"	uj	62-64
"	uj	5.50 5.80
"	uj	64-66
"	uj	0. — 0.00
Zab	uj	39-41
"	uj	5.30 5.70
Tengeri bánsági	uj	6.40 6.60
"	uj	0.00 0.00
"	uj	13.50 14. —
Repce bánsági	uj	5.70 5.80
Köles	uj	—

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. szept. 27. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kgm felül) — kr. Közép p. kint 300—340 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialat nehéz (páronként 320 kg. 97—98 kr. Fialat könnyű páronként 250 kg. sulyban 98—99 krig. Szerbiai: Nehéz p. kint 260 kg. sulyban 96—97 krig.

Sertéselészám: 1900. évi sz. pl. hó 24. napján volt készlet 38253 darab, szept. 25. felhajtott 282 drb. 1900 szept. 25 én elszállított 392 drb. szept. 26-ra maradt 38141 drb.

Nyilt-tér.

"MARGIT"

GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

A budapesti kir. egyetem vegyelemzése szerint ke és szabad szénsavat, ellenben sok szénsavas náriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kitűnő hatású a **légutak a tüdőhurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén; tüdővészeseknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-víz” megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a főlős mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.**

A húgysavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a **hólyag hurutos bántalmáinál, a kö- és homokképződés esetében, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvosainak, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszívesebben használják, előny adnak a „Margit”-forrasnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.**

MINT IVÓVÍZ
kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár: **ÉDESKUTY L.**

ásványvíznagykereskedés

cs. és kir. udvari szállító BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Birtokosok és gazdák!

Egyben hazai jó véleményűeknek kipróbálás után a SOMOGYI GÉZA-féle szabadalmazott állattápporról, amely rendszeresen adva az állat szervezetére igen jótékony hatással bír, mert rendszerben tartja az emésztési szerveket, fokozza az étvágyat, ez által az állatnak a rendes vérkeringése megővja a betegségtől és elősegíti a hizást, miáltal az hamarabb eladásra kerülhet ami annyira igen nagy előny.

Számos elismerő és köszönő levelek megerősítik a fentieket, melyekből csak az alantit közlöm: **Igen tisztelt Uram!**

Ezen pár sorban fejezem ki köszönetem és elismerésem az ön által föltalált úgynevezett „Emésztést elősegítő por” nálunk tett jó hatásáért; a siker, mit elértünk, valóban meglepő, legyen meggyőződve tisztelt uram, hogy csak kis költség, hol pora a nagymértékben uralkodó sertés betegségeket teljesen megszüntette, — halás köszöneteinek nyilvánítása mellett oda fog törekedni, hogy minél több helyen és egyéneknek ismertesse emésztési porának megbecsülhetetlen értékét.

Adorján, 1900. január havában.

A község nevében: **kiváló tisztelője**

Daróczy Albert, községi főbíró;

Tiszlelettel: **Pauer István**, Székesfehérvár sz. kir. város állatorvosa.

Védjegy

Ennélfogva egy gazda sem mulassza állatának a Somogyi Géza-féle állattápport alkalmazni, mely csak akkor valódi, ha a 13652 sz. szabadalmi szám és az itt látható védjegy rajta van a csomagon és a dobozon. Egy csomag 18 kr., 1/4 kilós doboz 45 kr., 1/2 kilós doboz 90 kr.

Kapható DEBRECZENBEN Gerébi Fülöp, Deutch Albert és fia, Kontsek Géza, Göcsey István, Félegyházy János, Montay Barna, Kovács Gyula és Deutch Lajos uraknál. HAJDU-SZOBOSZLÓN Weber Ede, Körner Béla, H.-BŐSZÖRMÉNYBEN Klein József és Szabó Bálint, H.-NANÁS-on Köröskényi Antal és Schlachta János, H.-HADHÁZ-on Horovitz Móritz, H.-SZOVÁT-on Leitner Dező H.-NÁDUDVAR-on Bárány Gyula, KÁBÁN Rózenfeld Róza fű-

13652. sz. szabadalom szerűletében és ezenkívül Hajdumegye összes üzleteiben.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Eladó ház. Boldogfalva-utca 3-ik sz. ház családi viszonyok miatt jutányos áron eladó. Értekezhetni ugyrott.

Ház a Kossuth utcában családi viszonyok folytán jutányosan eladó, esetleg bérbeadó. — Értekezhetni Kossuth-u. 31. Szvato.

Templomülés a debreczeni Deak-Ferencz-utcai izr. templomban középhajó 3-ik pad, 1. sz. sarok ülés örök áron eladó. — Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Szőlőföld vétel részlettörlesztésre. Közel a varoshoz, immunis homokon, mintegy 33 holdnyi területű földvételre társakat keresek. Előjegyezhetni félholdanként is. Szóbeli, vagy írásbeli részletes felvilágosítással szívesen szolgál: Cs. I. pacsirta-u. 49. sz.

Eladó ház. Kossuth-u. 42. sz. új emeletes ház jutányos áron eladó, esetleg kisebb ház vagy földbirtokkal elcserélhető.

Ócska vasat, ócska vaskályhákat legmagasabb árrban vesz Klein Jakab Piac-u. 26. a nagytrafik udvarban.

A legjobb
szobapadló máz
az oroszlanjegyű
Lechler Linoleum lakk
kapható
DEUTSCH LAJOS és VÁRAY JÓZSEF uraknál.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes
fagymentes kutszivattyuk 60 koronától kezdve
díjtalan felállítással, — egyéb építkezési
vastárgyak házhoz szállítással gyári áron
kaphatók.

A szüreti időnyre pedig
minden külföldinél jobb és olcsóbb
szintén aranyéremmel díjazott, saját
gyártmányu

Borsajtókészítőüzemek

lesznek raktáron a

**Debreczeni Vasöntőde
és Géplakatosság**

Péterfia Hadház-utcai telepén, mely mindennemű gazdasági, ipari és háztartási gépek javítását is legjutányosabban végzi.

Bikszádi

árlappal
és ismertető
könyvecskével

bérmertve szolgál

a

kútközelő ség

Bikszád,

(Szatmármegye.)

Bikszádi

ásványos gyógyvizet, mely egyedüli a maga nemében, több hirneves egyetemi orvostanár és hirneves vidéki orvosok, hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága Selters- és Gleichenbergi vizeknek. Gyógyító hatása a bikszádi ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légsóhurut, hangszálag hurut, verköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdőcsucs hurutnál és kezdődő gümőkóránál, továbbá kitűnő eredményt értek el a BIKSZÁDI VIZ alkalmazása által emészthetlenség, idült és heveny gyomorhurut, máj és epehólyag bántalonnál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknél, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specifium vált be.

Bikszádi viz berlője s a sztojkai viz főelarusító:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

Sztojkai

ásványvizet, mint Erdély gyöngyét, nem hiába nevezték el magyar karlsbadi vizeknek, mert ényleg annak gyógyhatása szigoru diéta betartásával: idült gyomorbántalom, máj és epehólyag, valamint epekó bajoknál, nemkülönben **csukorbetegségnél** alkalmazva valóságos csodákat művel, kitűnő hatása a SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ a légzőszer-ek és zses bántalmainál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ du- szénsavtartalmánál fogva akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital párját ritkítja. A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

SZTOJKAI

árlappal

és ismertető

könyvecskével

bérmertve szolgál

a

FORRÁSKEZELŐSÉG

SZTOJKA,

u. p. Magyar Lapos.

Szolnok-Doboka m.

Értesítés.

A cs. és kir. 7. hadtest csapatjai számára 1901 évi január hó 1-től 1901 évi december hó 31-ig szükséges **kenyér** és **szabnak** ajánlati tárgyalás utján való biztosítása kiiratik.

A közelebbi feltételek falragaszok utján közhírré tett hirdetményekből, továbbá a temesvári, aradi, nagyváradi és szegedi katonai élelmezési raktáraknál d. e. 9—11 óráig betekinthező és ivenként 8 fillérért kapható szállítási feltételek füzetéből megtudhatók.

A tárgyalás megtartatik:						Az évi szükséglet a cs. és kir. csapatok számára körülbelül	
mely napon	mely állomáson és hivatalban	mely állomás számára	mely időtartamra		kenyér lisztből	zabból	
			tól	ig			
1900. évi október hó 10-én d. e. 10 órakor	cs. és kir. élelmezési raktárnál	Temesvárott	Fehértemplom	1901. január hó 1-től	1901. december hó 31-ig	—	2.500
			Nagy-Beszkerek			800	—
			Lugos			550	3.000
			Pancsova			800	—
			Debreczen			—	9.200

Temesvárott, 1900. évi szeptember hóban

A cs. és kir. 7-ik hadtest intendánsága.